

TÍZ ESZTENDEJE...

1945 február 13: a budai csatátér, néhány órával a várhegy elfoglalása után

Pusztulás és fájdalom... Ide vezetett a Horthy-Magyarország útja, ezt hagyták ránk tíz esztendeje a fasiszták, A felvételt 1945 februárjában egy szovjet tiszt készítette a pesti utcán

Kakas kiált s a jeladásra
csivogni kezd már, énekel
ezer madár. Toroklucból száll a,
röppen a Nap az égre fel!

Fütyülnek fön az ágakon, mint
állványon a kőművesek,
tudják, romlik az éj dalukra
s az árnyak romjai felett

mintha párából, rezge fényből
nyúlnának áttetsző falak,
úgy épül nappalunk a hajnal
tisztá, tág ívei alatt...

Fütyülnék én is! S mily vidáman!
Gyárkürt hangjára ébrednek:
gyűlnek körem vidám seregek
újuló, szorgos reggelek!

Zelk Zoltán:

Zuglói reggel

Sziréna szól a Fémlemezből...
s nem ő rikolt, nem a halál,
Nem fut a tébolyult, kaparva
rémült szívét a föld alá.

Egy épülő, egy édes ország
madarainá váltatok
ti pusztulásnak vijjogói —
kiáltsatok hát, szóljatok!

Szóllsátok fennen e népet!
A feltámadt gép bűg-dohog
a korommarta gyárak mélyén,
s átfütyögnek a mozdonyok

hozzájuk Rákos-rendezőről...
Micsoda dal! Milyen zene!
Egy ország tápáskodik, újul,
épül fel ütemeire!

Kiáltsatok ti kormos kürtök
itt Zuglóban és Csepelen,
Újpesten és Salgótarjánban
s mindenhol s minden reggel:

Kiáltsatok, hogy hangotokra
tűnjön az éj romhalmaza —
gépek és odvas gyárfalak közt
épül már, épül a haza!

1945

Romok, romok, romok... A várhegy oldaláról ilyen vigasztalan képet nyújtott Budapest...

Az első szabad, igaz szó, annyi év után... A pincék-ből kibújt emberek mohón olvassák az első hirdetésményeket